

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-665/16-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Dětský domov, Staňkov
Sídlo	Mathauserova 117, 345 61 Staňkov
E-mail právnické osoby	dd_stankov@seznam.cz
IČ	48342971
Identifikátor	600 028 445
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Jana Koubová
Zřizovatel	Plzeňský kraj
Místo inspekční činnosti	Mathauserova 117, 345 61 Staňkov Boženy Němcové 7, 346 01 Horšovský Týn
Termín inspekční činnosti	3. 6. 2016 – 7. 6. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Dětský domov, Staňkov vykonává činnost dětského domova (dále „zařízení“, „DD“) s nejvyšším povoleným počtem 38 lůžek a školní jídelny s nejvyšším povoleným počtem 100 stravovaných. K datu inspekce zařízení evidovalo 38 dětí zařazených do pěti rodinných skupin. Své služby DD poskytuje ve Staňkově ve dvou budovách, kde je ředitelství, školní jídelna a čtyři rodinné skupiny, pátá skupina je umístěna v Horšovském Týně. V rámci projektu „Krok do života 1“ a ve spolupráci s Městem Staňkov se podařilo DD získat tzv. startovací byt. V době inspekční činnosti byl obýván dvěma zletilými.

Hodnocení podmínek vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Základem struktury řízení DD je soubor vzájemně provázaných klíčových norem (organizační a vnitřní řád, plán práce, školní vzdělávací program), které jsou srozumitelné, funkční a kontrolovatelné. Při jejich sestavování vycházela ředitelka z konkrétních podmínek zařízení. Jasně vymezené kompetence a pravomoci jsou vodítkem pro činnost každého zaměstnance. Definovány jsou hlavní úkoly pro činnost všech úseků zařízení (organizační, výchovně vzdělávací, provozně správní). Plánem práce jsou dány jednoznačné požadavky na zaměstnance a každý ví, co se od něj očekává. Ke koordinaci řízení využívá ředitelka systém porad, zejména jednání pedagogické rady.

Pedagogický sbor tvoří celkem 21 pedagogických pracovníků včetně ředitelky - dvanáct vychovatelů a devět asistentů pedagoga. Ředitelka splňuje zákonem stanovené podmínky pro výkon funkce, kterou zastává od roku 1989. Kvalifikační předpoklady pro přímou pedagogickou činnost a další zákonné požadavky na bezúhonnost a zdravotní způsobilost splňují všichni pedagogičtí pracovníci. Platným výpisem z evidence Rejstříku trestů doložili svoji bezúhonnost i nepedagogičtí zaměstnanci. Erudovanost pedagogů zvyšuje skutečnost, že osm z nich absolvovalo výcvik s početnou hodinovou dotací z oblasti sociální psychologie a dva z psychoterapie. Rozsah přímé pedagogické činnosti pedagogických pracovníků je vzhledem k provozu a počtu dětí účelně rozložen. Profesní kompetence si pedagogové rozvíjejí v rámci dalšího vzdělávání. Z plánu vyplývají prioritní oblasti, kterými jsou cizí jazyky, speciální pedagogika a psychologie. Všichni pedagogové byli seznámeni s Metodickým pokynem MŠMT, kterým se stanoví standardy kvality péče o dítě. Požadavky na naplňování jednotlivých kritérií standardů porovnali s reálnou praxí v DD a na základě provedené analýzy jsou plánovány další postupy.

Povinná dokumentace je vedena v zákonném rozsahu, svoji logickou provázaností průkazně zachycuje činnost DD. Pečlivě a přehledně je vedena i osobní dokumentace dětí. Součástí jejich dokumentace jsou programy rozvoje osobnosti. Naplňování programu je pravidelně vyhodnocováno a jsou stanovovány další priority.

Kontrolní a hospitační činnost je prováděna podle funkčně rozpracovaného plánu, při zjištění nedostatků ředitelka přijímá opatření a důsledně sleduje jejich plnění. S výsledky kontrol účelně pracuje a využívá je zejména v dalším plánování.

Dlouholeté zkušenosti ředitelky ve vedení DD se pozitivně odrážejí v kvalitě řízení DD, která je na výborné úrovni, ale také je zárukou v práci pro Federaci dětských domovů ČR – FICE, které je předsedkyní. Zmíněná organizace působící pod záštitou MŠMT zajišťuje např. odborné semináře, každoročně pořádá přehlídku zájmové umělecké činnosti dětí z dětských domovů „Nejmilejší koncert“ a sportovní hry dětí z dětských domovů.

DD se zabývá sociálními, zdravotními a bezpečnostními riziky. Pravidla o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a prevenci nežádoucích projevů chování dětí jsou kvalitně rozpracována ve vnitřním řádu a v minimálním preventivním programu. Cílem preventivní

strategie je zejména snížení rizik a vlivů, které narušují zdravý osobnostní a sociální rozvoj dětí. O bezpečnosti a ochraně zdraví jsou děti prokazatelně poučovány na začátku svého pobytu v zařízení a při dalších činnostech (výlety, sportovní aktivity apod.). Při prohlídce ubytovacích prostor a jejich vybavení nebyla shledána žádná bezpečnostní rizika. Přestupky dětí proti vnitřnímu řádu jsou pedagogy sledovány a bezprostředně řešeny. Sledují a zaznamenávají zejména náhlé změny v chování dětí, zjišťují důvod této změny. Uspořádání bytů v DD a jejich vybavení odpovídá záměru rodinné výchovy. Děti jsou ubytovány ve 2 nebo 3 lůžkových pokojích. Veškeré prostory jsou pečlivě udržovány, vybavení je dle potřeby průběžně obměňováno. Bezbariérový přístup je umožněn schodišťovou plošinou do domu v Horšovském Týně, ve kterém jsou umístěny převážně děti se zdravotním postižením (mentálním). Vedení ve spolupráci se zřizovatelem usiluje nejenom o udržení dobrého technického stavu DD a materiálních podmínek, ale i o jejich průběžné zkvalitňování.

Hlavním zdrojem financování školského zařízení byly přidělené finanční prostředky ze státního rozpočtu na přímé náklady na vzdělávání, rozvojové programy ministerstva školství (Zvýšení platů pracovníků regionálního školství, Zvýšení odměňování pracovníků regionálního školství v roce 2015, Soutěže) a příspěvek od zřizovatele na zajištění provozu, na opravy a obnovu majetku. Dalšími finančními prostředky jsou dávky státní sociální podpory a příspěvek od rodičů na úhradu péče. Školskému zařízení se rovněž daří získávat sponzorské dary od podnikatelských subjektů z daného regionu.

Součástí školského zařízení je školní jídelna, kde zaměstnanci zajišťují celodenní stravování dětí (snídaně, přesnídávky, obědy, svačiny, večeře a druhá večeře pro děti starší patnácti let). Děti odebírají a konzumují hlavní jídla v jídelně školského zařízení, jejíž prostory byly čisté a vkusně zařízené. Doplnková jídla si děti odnášejí z jídelny a konzumují ve své rodinné skupině. Pitný režim je zabezpečován v jídelně i v rodinných skupinách. O víkendech a v době svátků si jídlo děti připravují samy ve skupině za pomoci vychovatelů a asistentů pedagoga. Při sestavování jídelníčku dbá vedení školní jídelny na dodržení zásad pestrosti. V rodinné skupině na odloučeném pracovišti si celodenní stravování zajišťují děti společně s vychovatelem každý den, včetně sestavování jídelníčků.

Podmínky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

V rámci inspekční činnosti byly sledovány zejména odpolední činnosti dětí a práce pedagogů. Výchovně vzdělávací činnost v jednotlivých rodinných skupinách je plánována s týdenním předstihem a je přizpůsobována charakteru složení skupiny. Zahrnuje pravidelné činnosti, mezi které patří příprava dětí na vyučování a sebeobslužné činnosti a také činnosti spontánní, což jsou volnočasové aktivity např. hraní, poslouchání hudby, čtení apod. Při všech sledovaných činnostech byly zřejmé vstřícné a partnerské vztahy pedagogů a dětí. Nekonfliktní atmosféra panovala i ve vzájemných vztazích mezi dětmi. Při přípravě na vyučování pedagogové nenásilným způsobem žáky vedli k samostatnosti a pečlivosti, zohledňovali individualitu každého jednotlivce. Vhodně děti motivovali a oceňovali jejich snahu. Samozřejmostí byla vzájemná pomoc dětí.

Chování dětí při rozhovorech bylo spontánní. Komunikovaly otevřeně, vlastní názory uměly velmi dobře formulovat. Uváděly, že pedagogové jsou ochotni naslouchat jejich problémům a dle možnosti je řeší. Otevřené sdělování názorů a diskuze probíhají zejména při skupinových i individuálních rozhovorech, které jsou realizovány pravidelně, v rámci jejich hodnocení. Děti znaly své povinnosti a práva, výši svého kapesného. V domově

se cítí bezpečně, nikdo jim neublíží. Mají dostatečnou volnost, mohou přijímat návštěvy, být v kontaktu se svými blízkými, navštěvovat je.

Porušování práv dětí nebylo v průběhu inspekční činnosti zjištěno.

Z práce pedagogů bylo patrné, že se snaží, aby děti měly radost a uspokojení z činností, povzbuzovali je, pozitivně motivovali. Shodovali se na tom, že se jim daří práce zejména v oblasti získávání žádoucích společenských a hygienických návyků dětí. K pracovním návykům je vedou zejména systémem pravidelné přípravy do školy a zapojováním do prací spojených s běžným fungováním domácnosti – rodinné skupiny, včetně péče starších dětí o mladší. Z informací získaných od pedagogů při rozhovorech vyplývalo, že dobře znají individualitu každého dítěte a že práce v DD je naplňuje.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Výchovně vzdělávací práce DD vychází ze školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“), ve kterém je definováno její směřování k vytváření klíčových kompetencí, které jsou základem přípravy dětí pro život a umožní jim úspěšné začlenění do společnosti. Důraz je kladen na cíle vedoucí k rozvoji osobnosti, k samostatnému rozhodování, spolupráci, zodpovědnosti a zájmové činnosti. Děti jsou vedeny k pravidelné a systematické přípravě na vyučování. Zavedený systém spolupráce DD se školami a získávání zpětné vazby o jejich prospěchu a chování má výbornou úroveň. Pedagogové DD jsou v pravidelném kontaktu s učiteli, účastní se třídních aktivit, hospitují ve výuce. Znají speciální vzdělávací potřeby dětí a při jejich přípravě na vyučování volí přístupy doporučené v individuálních vzdělávacích plánech dětí. Snahu o jednotné působení DD a školy dokládají také návštěvy učitelů v rodinných skupinách. Výsledky dětí jsou pravidelně vyhodnocovány. Analyzovány jsou příčiny neúspěšnosti, hledána východiska a přijímána nápravná opatření. Snahou je, aby všechny děti co nejlépe ukončily základní vzdělávání a pokračovaly ve středním a dle svých studijních předpokladů získaly některý stupeň středního vzdělání. Vzhledem k tomu, že do DD jsou umísťovány děti na základě vydání předběžného opatření nebo nařízení ústavní výchovy, zvyknout si na život v novém prostředí je pro ně často problematické. Adaptačnímu období každého dítěte je ze strany DD věnována zvýšená pozornost. Pedagogové pracují s dítětem dle zpracovaného adaptačního plánu. Úspěšnost jeho naplňování je vyhodnocována po měsíci pobytu v zařízení. Pro uvedené období se DD osvědčilo zavedení funkce tzv. uvádějího dítěte, které pomáhá nově nastoupivšímu. Děti jsou zapojovány do chodu DD prostřednictvím spolusprávy, která není formální vzhledem k dlouholeté tradici, propracovanému a ověřenému systému jejího fungování. Volení zástupci všech rodinných skupin se pravidelně scházejí, plánují činnosti, řeší přání a podněty dětí. Ze zápisů z těchto jednání vyplývá, že nejčastěji jsou diskutovány otázky související s ubytováním a chováním. Závěry z jednání jsou řešeny s vychovateli v rodinných skupinách nebo dle potřeby s vedoucím vychovatelem a s ředitelkou. Návrhy dětí jsou zohledňovány i při plánování - sestavování týdenních plánů výchovně vzdělávací činnosti. Své zkušenosti ze života v DD mohou děti prezentovat v časopise pro dětské domovy „Zámeček“, jehož dětskou redakci vede předseda spolusprávy DD. Kromě plánovaných činností přímo v DD mají děti poměrně širokou možnost zapojení v místních sportovních či jiných zájmových institucích, účastní se aktivit pořádaných školami, které navštěvují. Podporováno je zejména jejich sportovní vyžití a umožňována účast na sportovních soutěžích. Kvůli získávání nových osobních i sociálních zkušeností v kolektivu jiných dospělých a vrstevníků jsou děti motivovány k účasti na akcích mimo DD. Na veřejnosti děti reprezentují domov svými vystoupeními (divadelní, taneční) např.

v penziencech pro seniory, ve školách, na akcích města. Realizovány jsou víkendové a prázdninové pobyty, turistické výlety a návštěvy kulturních akcí. V zájmu dětí DD spolupracuje s mnohými subjekty a organizacemi, zapojuje se do různých projektů.

Mezi ukazatele dobrých výsledků práce pedagogů je udržování kontaktu „bývalých dětí“ se zařízením. Tito dospělí zpravidla jedenkrát za pět let pořádají vzájemná setkání. Útěky z domova jsou minimální, poslední zaznamenaný byl v roce 2010. Vedení DD je úspěšné i v zajišťování pracovního uplatnění a ubytování pro ty, kteří dokončí přípravu na povolání a opouštějí domov. Pozvolný přechod do běžného života umožňuje startovací byt. Plnoletí se zde učí žít samostatně, ale jsou v kontaktu s pedagogy a dětmi DD, se svým bezpečným zázemím.

Výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům mají očekávanou úroveň.

Závěry

Zásadní klady

- *vnímavý přístup pedagogů k potřebám dětí*
- *nastavení postupů k podpoře úspěšného přechodu dětí do samostatného života*
- *získávání finančních prostředků na realizaci výchovně vzdělávacích záměrů dětského domova formou spolupráce s firmami, neziskovými organizacemi i jednotlivci*
- *funkční pravidla a mechanismy k organizování vlastní činnosti školského zařízení*
- *pravidelné sledování a vyhodnocování naplňování stanovených výchovně vzdělávacích cílů a kvality poskytované péče*
- *průběžné sledování právních změn a trendů ve vzdělávání a jejich zohledňování v aktualizacích koncepce školského zařízení*

Návrhy na udržení stavu

- *pokračovat v naplňování stanovených cílů uvedených v koncepčních záměrech dalšího rozvoje školského zařízení*

Hodnocení vývoje

- *kvalitativní posun v materiálně technickém vybavení dětského domova*
- *zkvalitnění prostorových podmínek – ložnice pro 2 – 3 děti, místo uváděných 1 – 6 v minulé inspekční zprávě*

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina Dětského domova, Staňkov, Mathauserova 117 ze dne 31. srpna 2001, vydaná Plzeňským krajem pod č. j. 493/01 včetně dodatků 1 – 13 (Dodatek č. 12 nová Zřizovací listina ze dne 17. 6. 2014 č. j. ŠMS/6126/14)
2. Jmenovací listina na vedoucí pracovní místo ředitelky Dětského domova, Staňkov, ze dne 30. května 2012, č. j. ŠMSpers./38/12 s účinností od 1. srpna 2012 na období 6 let včetně Dodatku ze dne 20. 5. 2015
3. Školní vzdělávací program, Dětský domov, Staňkov, č. j. 576/2015
4. Výroční zpráva o činnosti Dětského domova, Staňkov za školní rok 2014/2015

5. Plán práce Dětského domova, Staňkov na školní rok 2015/2016
6. Zpráva o činnosti organizace za rok 2015
7. Kniha úředních návštěv od roku 2001
8. Kniha návštěv dětí od roku 2002
9. Denní hlášení od 15. 11. 2015
10. Seznamy dětí všech rodinných skupin
11. Vnitřní řád Dětského domova, Staňkov ze dne 1. 1. 2014
12. Pravidla pro organizaci návštěv
13. Obecný adaptační plán dítěte
14. Jednací protokol Dětského domova, Staňkov
15. Minimální preventivní program Dětského domova, Staňkov
16. Standardy kvality péče o děti
17. Záznamy o dítěti v dětském domově
18. Programy rozvoje osobnosti
19. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2015/2016
20. Zápisy ze spolusprávy
21. Koncepce rozvoje ve výchovně vzdělávací činnosti – výhled na období 2013 - 2017
22. Kniha úrazů vedena od 1. 9. 2005
23. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2015/2016
24. Týdenní plány rodinných skupin za rok 2016
25. Organizační řád ze dne 1. 1. 2016
26. Roční plán DVPP a Dlouhodobý plán DVPP, č. j.: 588/2012
27. Účetní doklady za rok 2015
28. Výkaz zisku a ztráty, Rozvaha, Příloha (vše k 31. 12.2015),
29. Přehled nákladů na učebnice, učební pomůcky, školní potřeby, na školení a vzdělání, na ICT za rok 2015
30. Dokumentace týkající se školního stravování za období od září 2015 do data inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.p@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční

zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

Mgr. Darina Motlíková, školní inspektorka

Mgr. Darina Motlíková v. r.

Mgr. et Mgr. Jitka Davidová, školní inspektorka

Mgr. et Mgr. Jitka Davidová v. r.

Mgr. Petra Holopírková, kontrolní pracovnice

Mgr. Petra Holopírková v. r.

Ing. Drahuse Šefčíková, školní inspektorka

Ing. Drahuse Šefčíková v. r.

Ing. Monika Zelená, kontrolní pracovnice

Ing. Monika Zelená v. r.

V V Plzni 1. července 2016

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

„OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA“

PaedDr. Jana Koubová, ředitelka školského zařízení

PaedDr. Jana Koubová v. r.

Ve Staňkově 7. 7. 2016